

Molí-serradora de Canals de Catllarí

Montmajor

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Canals de Catllarí
Emplaçament	Pista de Llinars de l'Aigua d'Ora cap als Rasos, a la riba del riu Tec sota la casa de Canals.

Coordenades:

Latitud:	42.146871400530806
Longitud:	1.734549694350567
UTM Est (X):	395439
UTM Nord (Y):	4666858

Classificació

Número de fitxa	08132 - 148
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Es troba quasi destruït del tot.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 014A00002

Fitxes associades:

[Sant Martí de les Canals de Catllarí](#)

[Casa Canals de Catllarí](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua

Descripció

Al costat del riu Tec i sota la casa Gran de Canals de Catllarí queden les restes d'una antiga construcció corresponent a un molí asserrador. El conjunt està format per diferents construccions: part de la casa, el carcavà i els murs de la bassa. La casa està construïda aprofitant una paret de roca de manera que aquesta tanca la casa pel costat nord. Està formada per dues habitacions de les que resten uns dos metres d'alçada dels murs de pedra. Es pot apreciar la porta d'entrada, així com petites finestres i espitlleres obertes a la façana sud. Davant es troba l'antic carcavà d'arc de mig punt de pedra i cobert de runa i vegetació que impedeixen la seva visibilitat. La sortida de l'aigua es feia a un petit canal natural que retornava l'aigua al riu. A un nivell superior a la casa hi ha l'antiga bassa, tancada pel costat sud per un mur de pedra i per la part nord per la paret de roca de la mateixa muntanya. L'aigua es recollia del riu uns metres més amunt i era portada a través d'un canal fins la bassa. L'estat de conservació general és molt dolent.

Observacions:

El topònim Castlarí ja el trobem des del segle X. Canals li ve de la topografia del lloc, per les vessants acanalades.

Història

La serradora de Catllarí va ser construïda pel Sr. Garriga de Malgrat, negociant de fusta que posseïa la propietat de Canals de Catllarí i decidí explotar la fusta de la zona durant la segona meitat del segle XIX. Quasi no s'ha trobat documentació referent al molí, però pel tipus de construcció podria tractar-se d'un molí ja construït en època medieval i reutilitzat en èpoques històriques posteriors, sobre el qual es va construir l'asserradora. Pels volts de 1870, el Sr. Garriga es va arruïnar i va traspasar les seves propietats a Josep Cardona, farmacèutic i banquer de Berga (Armengou, 1991:98). Seria abandonat paral·lelament a la desocupació de les cases i la seva degradació ha sigut bastant important. Canals de Catllarí forma una illa entre els Rasos, Llinars i Guixers que pertany a Montmajor. Havia sigut baronia relacionada amb l'antiga Vall de Lord al comtat d'Urgell. El lloc és documentat des del 1170 fins al segle XIV, apareixent el topònim amb algunes variants: Castaerill al 1269, Castlarye al 1307, Catllarí al 1705, a més de Caslarill al segle XII. L'església era el centre de l'antiga quadra d'aquest nom i estava sotmesa el segle XIV a l'església de Castellar del Riu.

Bibliografia

ARMENGOU, Mn. Josep. Notes històriques de Llinars. Quaderns de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, nº 1, Miscel·lània d'autors, 1991.

